

NACISTICKÉ A FAŠISTICKÉ ZÁKONODÁRSTVÍ

1. Artur de Gobineau: Esej o nerovnosti ras lidských (1853-1855)

Otázka etnická ovládá všechny ostatní problémy dějin, je jejich klíčem, a nerovnost ras, jejichž sloučení vytváří národ stačí, aby vysvětlila veškeren průběh osudů národů.... (úryvek z Věnování)

Převzato z: Černý V.: Rasismus, jeho základy a vývoj. Olomouc 1995 (podle vydání z roku 1939), s. 11.

2. Adolf Hitler: Mein Kampf (1923-1928)

Vždy se naskytá asi tento obraz vývoje: árijské kmeny – zhusta směšně málo početné – si podrobují cizí národy a vyvíjejí pak, stejně puzeny zvláštními životními okolnostmi nového území (úrodnost, poměry podnebí atd.), jako podporovány množstvím použitelných pomocných sil záležejících v lidech nižšího druhu, své dřímající duchovní a organizační schopnosti. Vytvářejí během často několika málo tisíciletí ba století, kultury, jež nesou nejprve úplně vnitřní rysy jejich bytosti, přiměřené již výše zmíněným zvláštním vlastnostem půdy i lidu podrobenému Nakonec však se prohřešují dobyvatelé na zásadě zachování čisté krve, na počátku dodržované, počínají se mísiti s pokořenými obyvateli a ukončují tím vlastní bytí; neboť hříšnému pádu v ráji dosud vždy následovalo vypuzení z něho.

Převzato z: Černý V.: Rasismus, jeho základy a vývoj. Olomouc 1995 (podle vydání z roku 1939), s. 77-78.

3. Zákon o říšském občanství (1935)

§1

- 1) Státním příslušníkem je ten, kdo náleží do ochranného svazku Německé říše a je jí za to zvláště zavázán.
- 2) Státní příslušnost získá podle ustanovení zákona o říšské státní příslušnosti

§2

- 1) Říšským občanem jest pouze státní příslušník německé nebo příbuzné krve, který dokazuje svým chováním, že je ochoten a schopen věrně sloužit německému národu a říši.
- 2) Říšské občanství se nabývá propůjčením listiny o říšském občanství.
- 3) Říšský občan je jediným nositelem v zákonech stanovených práv.

...

4. Zákon o ochraně německé krve a německé cti (1935)

Proniknut poznáním, že čistota německé krve je předpokladem další existence německého lidu a prodchnut neochvějnou vůlí zabezpečit německý národ pro všechnu budoucnost, usnesl se říšský sněm jednohlasně na následujícím zákoně, který se tímto vyhlašuje:

§1

1) Sňatky mezi židy a státními příslušníky německé nebo druhově příbuzné krve jsou zakázány. Manželství uzavřená proti tomuto zákazu jsou neplatná, i když byla k obcházení zákona uzavřena v cizině.

2) Žalobu na prohlášení manželství za neplatné může podat pouze státní návladní.

§2

Mimomanželský styk mezi židy a státními příslušníky německé nebo druhově příbuzné krve je zakázán.

§3

Židé nesmějí ve své domácnosti zaměstnávat a státní příslušnice německé nebo druhově příbuzné krve mladší 45 let.

§4

1) Židům se zakazuje vztyčovat říšské národní vlajky a užívat říšských národních barev.

2) Užívání židovských barev je jim naproti tomu povoleno. Výkon těchto oprávnění je pod státní ochranou.

...

Převzato: Kol.: Moderní dějiny státu a práva v dokumentech. II. Brno 1993, s. 44-45.

5. Anton Vašek o protižidovském zákonodárství na Slovensku

Mladý slovenský svobodný stát vzal správu věcí do svých rukou a začal odstraňovat co mu stálo v cestě ke zdravému hospodářskému, sociálnímu a národnímu vývoji.

První překážkou v této snaze byli Židé; oni byli totiž odvěkým problémem v dějinách každého národa. Na základě zkušeností jiných národů, vycházejíc ze speciální hospodářské a národní struktury mladého státu, začala Slovenská republika řešit židovský problém.

Jako právní stát byla a je si vědoma toho, že řešení židovské otázky se může dít jen na podkladě právním, tedy zákonném.

Majíc před očima ustanovení § 81 ústavy Slovenské republiky, který stanoví, že „všichni obyvatelé bez rozdílu původu, národnosti, náboženství a povolání požívají ochrany života, svobody a majetku. Omezení je možné jen na základě ustanovení zákonů,“ zodpovědní činitelé státu činili a činí všechna protižidovská opatření na základě zákonů.

Hlavním cílem tohoto protižidovského zákonodárství je převést majetek Židů do árijských rukou a vyloučit Židy z hospodářského života. Židovská otázka je takto především záležitostí hospodářskou. Vyloučení Židů z veřejného života znamená vlastně jejich odstranění z nadstavby hospodářského života: ze správy věcí veřejných ...

(úryvek z kapitoly Úvod – přeloženo do češtiny)

Převzato z: Vašek, A.: Protižidovské zákonodárstvo na Slovensku. Bratislava 1942.

(**Vašek, Anton, JUDr.** (1905 Hrubá Borša – 1946 Bratislava); aktivní v různých mládežnických a katolických spolcích, člen HSES a HG; od 3. dubna 1942 do 1. září 1944 jako přednosta 14. protižidovského oddělení ministerstva vnitra organizoval persekuce židovského obyvatelstva, po obsazení Slovenska otevřeně kolaboroval s Němci; v roce 1946 odsouzený Národním soudem v Bratislavě k trestu smrti oběšením.)

6. Nariadenie č. 198/1941 Sl. z. zo dňa 9. septembra 1941, o právnom postavení Židov.

Vláda Slovenskej republiky podľa § 1 zákona č. 210/1940 Sl.z. nariaďuje:

Vymedzenie pojmu.

§ 1.

(1) Za Žida podľa tohto nariadenia sa bez ohľadu na pohlavie pokladá:

a) kto pochádza najmenej od troch podľa rasy židovských starých rodičov;
b) židovský miešanec, ktorý pochádza od dvoch podľa rasy židovských starých rodičov [§ 2, písm. a)], ak

1. dňa 20. apríla 1939 bol alebo po tomto dni sa stal príslušníkom izraelitského (židovského) vyznania,

2. po 20. apríli 1939 vstúpil do manželstva so Židom [písm. a)],

3. pochádza z manželstva so Židom [písm. a)], uzavretého po 20. apríli 1939,

4. pochádza z nemanželského styku so Židom [písm. a)] a narodil sa ako nemanželské dieťa po 20. februári 1940.

(2) Za židovského starého rodiča podľa rasy v smysle ustanovení tohto nariadenia má sa pokladať ten, kto patrila k izraelitskému (židovskému) vyznaniu.

§ 2.

Za židovského miešanca podľa tohto nariadenia sa pokladá:

a) kto pochádza od dvoch podľa rasy židovských starých rodičov (§ 1, ods. 2), ak sa podľa § 1, písm. b) nepokladá za Žida,

b) kto pochádza od jedného podľa rasy židovského starého rodiča (§ 1, ods. 2).

HLAVA II.

Označenie.

§ 8.

(1) Židia sú povinní nosiť židovské označenie. Podrobnosti o tvare označenia a o spôsobe jeho nosenia, ako aj všeobecné výnimky po dohode s rezortne príslušným ministrom určí minister vnútra vyhláškou v Úradných novinách.

(2) Iné označenia v súvislosti s menom (priezviskom) alebo firmou Žida (židovského združenia) môže určiť rezortne príslušný minister.

(3) Kto nenesie, poťažne nepoužíva označenia podľa ods. 1 alebo 2 potresce sa za priestupok okresným (štátnym policajným) úradom peňažným trestom od Ks 100 do Ks 10.000, ktorý sa má v prípade nevyožiteľnosti premeniť na zatvorenie od 1 dňa do 15 dní.

HLAVA III.

Obmedzenia ohľadom manželstva a mimomanželského pohlavného styku.

§ 9.

(1) Zakazuje sa uzavrieť manželstvo medzi Židom (Židovkou) a Nežidovkou (Nežidom) a medzi Židom (Židovkou) a židovskou miešankou (miešancom) [§ 2].

(2) Kto vedome uzavrie manželstvo proti zákazu v ods. 1, potresce sa pre prečin väzením do 3 rokov a stratou úradu a práva volebného.

§ 10.

Vedomý mimomanželský pohlavný styk medzi Židom (Židovkou) a Nežidovkou (Nežidom) sa tresce ako prečin väzením do 5 rokov.

HLAVA IV.

Vylúčenie z volebného práva a z verejnoprávnych funkcií.

§ 12.

(1) Židia nemajú volebné právo a nie sú voliteľní do Snemu Slovenskej republiky ani do orgánov verejnoprávnych korporácií.

(2) Žid nemôže byť ustanovený za funkcionára štátu a verejnoprávnych korporácií a ustanovizní vôbec.

(3) Ustanovenia ods. 1 a 2 platia aj o židovských miešancoch (§ 2) a o nežidovských manželoch Židov, avšak len nakoľko ide o pasívne volebné právo.

§ 13.

(1) Žid nemôže byť členom Hlinkovej slovenskej ľudovej strany, registrovaných strán národných skupín, ani členom Hlinkovej gardy, Hlinkovej mládeže, Freiwillige Schutzstaffel a Deutsche Jugend.

(2) Funkcionárom strán poťažne dôstojníkom alebo poddôstojníkom organizácií uvedených v ods. 1 nemôže byť ani židovský miešanec (§ 2), ani nežidovský manžel Žida.

§ 14.

(1) Žid nesmie byť ustanovený za znalca, odhadcu, tlmočníka, sudcu laika, konkurzného správcu, vnúteného správcu v súdnom alebo inom pokračovaní, za poručníka, opatrovníka, vyjmúc ustanovenie za poručníka a opatrovníka pre poručenca alebo opatrovanca-Žida.

(2) Ustanovenia ods. 1 platia aj pre židovských miešancov, uvedených v § 2, písm. a).

HLAVA VII.

Pracovná povinnosť a obmedzenie slobody osobnej, domovej a listového tajomstva.

Diel prvý.

Pracovná povinnosť.

§ 22.

(1) Židia vo veku od 16 do 60 rokov, ak nekonajú práce podľa § 38 branného zákona, sú povinní konať práce, ktoré im prikáže Ministerstvo vnútra.

(2) Pre osoby uvedené v ods. 1 pracovnú príležitosť obstaráva, poťažne prácu organizuje a pracovné podmienky určuje Ministerstvo vnútra.

(3) Ustanovenia ods. 1 neplatia pre Židov, ktorí majú povolenie podľa § 43, ods. 1, poťažne ktorí podľa § 258, ods. 2 môžu zostať v doterajšom zamestnaní, ako aj pre Židov, na ktorých sa vzťahujú ustanovenia § 256, pokiaľ príslušné povolenie alebo výnimka platí.

§ 24.

Kto neposlúchne príkaz (§ 22) nastúpiť do práce, taktiež ten, kto prikázanú prácu nekoná, alebo ju vykonáva nedbale, alebo ju bez súhlasu Ministerstva vnútra zanechá, potresce sa pre priestupok okresným (štátnym policajným) úradom peňažným trestom od 100.- do 10.000.- Ks, ktorý sa má v prípade nevyožiteľnosti premeniť na zatvorenie od 1 dňa do 15 dní.

Diel druhý.

Osobné a domové prehliadky.

§ 25.

Štátne bezpečnostné orgány môžu kedykoľvek previesť u Židov osobnú prehliadku, a to aj bez písomného príkazu úradu alebo súdu.

§ 26.

(1) Štátne bezpečnostné orgány môžu kedykoľvek previesť u Židov a u židovských sdružení domovú prehliadku, a to aj bez písomného rozkazu úradu alebo súdu. Inak platia ustanovenia dielu II. zákona č. 293/1920 Sb.z. a n.

(2) Ustanovenie ods. 1 sa vzťahuje aj na podniky (závody) a iné miestnosti Židov a židovských sdružení.

HLAVA XII.

Iné obmedzenia.

§ 51.

Židia nemôžu nadobudnúť oprávnenie držať alebo nosiť zbrane.

§ 52.

Židia nemôžu nadobudnúť oprávnenie loviť ryby.

§ 53.

Žid nemôže riadiť slovenské motorové vozidlo (§§ 1 a 12 zák. č. 81/1935 Sb.z. a n.), ani obdržať povolenie na jeho riadenie.

§ 54.

(1) Spôsob cestovania Židov na štátnych železniaciach, ako aj iných verejných hromadných dopravných prostriedkoch upraví minister dopravy a verejných prác vyhláškou v Úradných novinách.

(2) Minister vnútra sa splnomocňuje zaviesť pre Židov iné obmedzenia ohľadom cestovania, a to vyhláškou v Úradných novinách, v ktorej môže určiť pre nezachovanie týchto obmedzení

peňažné tresty do 5.000 Ks, ktoré sa majú v prípade nevyožiteľnosti premeniť na zatvorenie do 15 dní.

§ 55.

(1) Židom a židovským združeniam, ako aj členovi takej domácnosti, v ktorej je aspoň jeden Žid, nemožno udeliť koncesiu na držbu rádiový prijímača alebo na držbu rádiovysielača.

(2) Ustanovenie ods. 1 platí aj o nežidovských manželoch Židov.

7. Úryvky z německého dobového tisku (1942)

Krakauer Zeitung

„Německo ještě neobnovilo kolonizaci Afriky, je zaměstnáno v obsazených oblastech východní Evropy. Tato práce je analogií kolonizace, ale je odpovědnější, než kolonizace Afriky. Ruské a ukrajinské obyvatelstvo nepřivyklo samostatnému myšlení, a proto musí Němci rozkazovat i v maličkostech. ... Němci chtějí, aby jejich děti trvale zapustili kořeny v půdě ztropené německou krví. Nyní Němci válčí, ale po válce bude moci mnoho tisíc Němců uskutečnit na východě své sny. V bývalém Rusku mají Němci práva, o jakých se jim nikdy ani nesnilo. Jsou odpovědní za chování domorodců, kteří se k Němcům nechovají vždy přátelsky. Každý Němec se náhle stal kolonizátorem.“

Danziger Vorpost

„Na každého německého kolonistu bude pracovat osm nebo deset rodin. Vzhledem k mravní zaostalosti nejen Rusů, nýbrž i Ukrajinců, musíme počítat s tím, že na východě bude třeba udržovat velké policejní síly. Nejrozumnější by bylo vytvořit statky se sedláky, kteří prodělali válku, ozbrojenými a způsobilými udržovat poslušnost nejen rodin, které jim budou sloužit, nýbrž i pomocné dělníky a další rozmanité dělníky nepodléhající městské správě. Němci, kteří se usadí ve městech, se budou opírat o vojenské posádky a o policejní oddíly.“

Převzato z: Velká vlastenecká válka – doslov k sovětsko-americkému televiznímu seriálu. Šéfredaktor Holý, Miloš. Praha: Nakladatelství a vydavatelství Mezinárodní organizace novinářů, 1980.

8. Z deníku dr. Kremera, lékaře v Osvětimi

31.8.1942

Tropické podnebí, 38 stupňů ve stínu, dým a nespočetná hejna much. Znameníť strava v důstojnickém kasinu. Například dnes večer se podávala kachní játra v octě, plněná rajská jablíčka, rajský salát atd.

3.9.1942

O třetí hodině ranní jsem se poprvé zúčastnil zvláštní akce. Dantovo Peklo je proti ní učiněná komedie. Ne nadarmo se Osvětimi říká vyhlazovací tábor.

5.9. 1942

Dnes v poledne jsem se zúčastnil zvláštní akce v ženském koncentračním táboře. Hrůza, hrůza. ... Večer asi v osm hodin znovu při zvláštní akci z Holandska. Vzhledem k dodatkovému přidělu - pětina litru vodky, pět cigaret, sto gramů salámu a chleba - hlásí se esesmani překotně k účasti na akcích. ...

23.9.1942

Dnes v noci jsem byl přítomen šesté a sedmé zvláštní akci. Ráno přijel do kasina obergruppenführer SS Pohl s doprovodem. Před dveřmi stojí čestná stráž, která mi poprvé vzdala zbraní čest.

3.10.1942

Dnes jsem získal celkem čerstvý materiál z lidských jater, sleziny a ledvin a konzervoval jsem jej v čistém alkoholu. ...

12.10.1942

Velmi nepříjemné ochranné očkování proti skvrnivce. Kromě toho jsem byl v noci přítomen zvláštní akci transportu z Holandska (1600 osob). Hrozné scény před posledním bunkrem (Hoessler). Byla to desátá akce.

13.10.1942

Přijel untersturmführer SS Vetter. Zúčastnil jsem se výkonu trestu výpraskem a potom popravu sedmi polských civilistů.

15.10.1942

Dnes v noci první mrazíky. Po poledni opět slunečno a teplo. Vybral jsem celkem čerstvý materiál z jater, sleziny a ledvin nemocného žloutenkou.

16.10.1942

Dnes jsem poslal do úschovy k paní Wizemannové druhý balík, mýdlo, mýdlové vločky, nitě. Dnes se mi podařilo v táboře vyfotografovat syndaktylního žida (srostlé prsty). Otec i strýc - stejná choroba.

18.10.1942

Účast na jedenácté zvláštní akci (Holand'ané). Děsné scény u tří žen, které nás nahé prosily o život.

24.10.1942

Šest žen ze vzpoury v táboře Budy dostalo smrtelné injekce. ...

Převzato z: Velká vlastenecká válka - doslov k sovětsko-americkému televiznímu seriálu. Šéfredaktor Holý, Miloš. Nakladatelství a vydavatelství Mezinárodní organizace novinář Praha 1980.